KANCELARIA SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 23 lipca 2018 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 912)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw zmierza do rozstrzygnięcia wątpliwości interpretacyjnych, które pojawiły się po wejściu w życie nowego aktu prawnego kompleksowo regulującego zasady gospodarowania wodami – ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (obowiązuje ona od dnia 1 stycznia 2018 r.).

Doprecyzowania wymagały w szczególności sprawy związane z wydawaniem zgód i przyrzeczeń wodnoprawnych oraz pozwoleń zintegrowanych, gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa oraz stosowania nowego systemu opłat za usługi wodne.

W art. 1 w pkt 1 w lit. a noweli przesądzono, że stopnie wodne należą do kategorii budowli przeciwpowodziowych. Z kolei w lit. b tego przepisu doprecyzowano definicję określenia przerzuty wód.

W art. 1 w pkt 3 noweli zaproponowano dodanie do Prawa wodnego art. 75a, zakazującego wprowadzania wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych, bezpośrednio do wód podziemnych albo do urządzeń wodnych, o ile wody te zawierają substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.

W art. 1 w pkt 7 noweli rozszerzono Prawo wodne o art.187a, na podstawie którego w kosztach projektowania lub wykonywania urządzeń wodnych będzie mógł uczestniczyć ten, kto zamierza odnosić z nich korzyści. Przepis znajdzie zastosowanie także w przypadku ochrony przed powodzią lub suszą, żeglugi, poboru wód, energetycznego wykorzystania

ul. Wiejska 6, 00-902 Warszawa, tel. 22 694-93-02, fax 22 694-91-06, e-mail: Maciej.Telec@senat.gov.pl

urządzeń wodnych, wprowadzania ścieków lub odprowadzania wody do urządzeń wodnych oraz innych usług wodnych, a także działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem urządzeń wodnych do celów rekreacyjnych, z wyłączeniem działalności wykonywanej przez uprawnionych do rybactwa.

Na wniosek inwestora projektującego lub wykonującego urządzenia wodne organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych, w drodze decyzji, określi wysokość kosztów projektowania lub wykonywania urządzeń wodnych, które ponosi podmiot zamierzający odnosić korzyści z projektowanych lub wykonywanych urządzeń wodnych.

W art. 1 w pkt 9 noweli doprecyzowano art. 201 Prawa wodnego. Z dotychczasowego brzmienia tego przepisu nie wynikało, jaki jest tryb przekazywania opłaty melioracyjnej, o której w nim mowa, a w szczególności czy środki te powinny być przekazywane przez właścicieli gruntów na rachunek bankowy Wód Polskich, a następnie na rachunek bankowy wojewody, czy też bezpośrednio na rachunek wojewody.

W art. 1 w pkt 10 noweli zaproponowano rozszerzenie art. 216 ustawy – Prawo wodne o nowy ust. 6, na podstawie którego urządzenia wodne, które zostały wykonane albo są wykonywane przez Wody Polskie na gruntach pokrytych śródlądowymi wodami płynącymi lub na będących własnością Skarbu Państwa nieruchomościach niebędących gruntami pokrytymi śródlądowymi wodami płynącymi, będą stanowić własność Skarbu Państwa.

W art. 1 w pkt 11 noweli doprecyzowano art. 240 Prawa wodnego poprzez dokładne wskazanie kompetencji poszczególnych jednostek organizacyjnych Wód Polskich.

W art. 272 ust. 16a i 16b ustawy – Prawo wodne uzupełniono regulację dotyczącą sposobu ustalania zakresu korzystania z usług wodnych przez podmioty obowiązane do ponoszenia opłat za pobór wód do celów elektrowni wodnych.

Zaproponowano, aby podmiot obowiązany do ponoszenia opłat za pobór wód do celów elektrowni wodnych, przekazywał Wodom Polskim deklaracje kwartalne o ilości energii elektrycznej wyprodukowanej w obiekcie energetyki wodnej, wyrażonej w MWh, zgodnie z wzorem zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Wód Polskich, w terminie 14 dni od dnia, w którym upływa dzień przypadający na koniec każdego kwartału.

W art. 279a Prawa wodnego ustalono minimalny próg, od którego pobiera się opłatę za usługi wodne. Opłaty za usługi wodne nie będzie się wnosić, jeżeli jej wysokość ustalona przez Wody Polskie albo wójta, burmistrza lub prezydenta miasta nie przekroczy 20 zł.

W art. 1 w pkt 29 noweli zaproponowano korektę art. 395 ustawy – Prawo wodne, poprzez dodanie pkt 14, na podstawie którego zwolnienie z obowiązku posiadania pozwolenia wodnoprawnego będzie dotyczyło także lokalizowania, na okres do 180 dni, tymczasowych obiektów budowlanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy, chodzi tu przede wszystkim o obiekty sezonowe, wykorzystywane w sezonie turystycznym, które potem są rozbierane.

Na podstawie nowego art. 411a Prawa wodnego, organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych, który wydał pozwolenie wodnoprawne, będzie obowiązany, za zgodą strony, na której rzecz wydano pozwolenie wodnoprawne, do przeniesienia pozwolenia wodnoprawnego na rzecz innego podmiotu, jeżeli ten podmiot przyjmuje wszystkie warunki określone w tym pozwoleniu wodnoprawnym.

W art. 1 w pkt 38 noweli zaproponowano zmianę 552 Prawa wodnego, na podstawie którego ustalenie wysokości opłaty za usługi wodne w okresie do dnia 31 grudnia 2020 r. następować będzie również na podstawie odczytów z przyrządów pomiarowych dokonywanych w ramach kontroli gospodarowania wodami albo oświadczeń podmiotów obowiązanych do ponoszenia opłat za usługi wodne, za poszczególne kwartały.

W art. 2 noweli zmodyfikowano art. 7 ust. 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, upoważniający ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, do określenia w drodze rozporządzenia warunków i trybu zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości za grunty pokryte wodami oraz wzoru wniosku o zwrot tych dochodów.

W art. 9 noweli zawarto przepis przejściowy określający właściwość wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej do dokonania gminom zwrotu utraconych dochodów z tytułu podatków od nieruchomości od gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi jezior oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne za 2017 r.

Wzór wniosku o zwrot utraconych dochodów za 2017 r. i lata wcześniejsze zawarto w załączniku do noweli.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 67. posiedzeniu w dniu 20 lipca br. pochodziła z przedłożenia rządowego (druk sejmowy nr 2638, wpłynął do Marszałka Sejmu w dniu 7 czerwca 2018 r.).

Po przeprowadzeniu I czytania na posiedzeniu Sejmu, projekt skierowano do Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

W II czytaniu zgłoszono wniosek o odrzucenie ustawy oraz 15 poprawek. Posłowie przyjęli 10 z nich, w tym poprawkę dodającą do Prawa wodnego art.187a, na podstawie którego w kosztach projektowania lub wykonywania urządzeń wodnych będzie mógł uczestniczyć ten, kto zamierza odnosić z nich korzyści.

III. Uwagi szczegółowe

1) Zgodnie z art. 187a ust. 1 Prawa wodnego (art. 1 pkt 7 noweli), w kosztach projektowania lub wykonywania urządzeń wodnych może uczestniczyć ten, kto zamierza odnosić z nich korzyści. Na podstawie art. 187a ust. 2, przepis stosuje się także w przypadku **ochrony przed powodzią lub suszą, żeglugi, poboru wód**, energetycznego wykorzystania urządzeń wodnych, **wprowadzania ścieków lub odprowadzania wody do urządzeń wodnych oraz innych usług wodnych**, a także działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem urządzeń wodnych do celów rekreacyjnych, z wyłączeniem działalności wykonywanej przez uprawnionych do rybactwa.

   Taka redakcja art. 187a ust. 2 pozostawia nierozstrzygniętą kwestię, czy chodzi o:
   - koszty ochrony przed powodzią lub suszą, żeglugi, poboru wód, wprowadzania ścieków lub odprowadzania wody do urządzeń wodnych oraz innych usług wodnych, czy też o
   - koszty projektowania lub wykonywania urządzeń wodnych służących ochronie przed powodzią lub suszą, żegludze, poborowi wód, wprowadzaniu ścieków lub odprowadzaniu wody do urządzeń wodnych oraz innym usługom wodnym.

Poniższa propozycja poprawki wychodzi z założenia, że właściwa jest ta druga ewentualność.

Propozycja poprawki

w art. 1 w pkt 7, w art. 187a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepis ust. 1 stosuje się także do kosztów projektowania lub wykonywania urządzeń wodnych służących ochronie przed powodzią lub suszą, żegludze, poborowi wód, wprowadzaniu ścieków lub odprowadzaniu wody do urządzeń wodnych oraz innym usługom wodnym, do kosztów projektowania lub wykonywania urządzeń wodnych wykorzystywanych energetycznie, a także do kosztów projektowania lub wykonywania urządzeń wodnych wykorzystywanych w działalności gospodarczej do celów rekreacyjnych, z wyłączeniem działalności wykonywanej przez uprawnionych do rybactwa";

2) W art. 15 w ust. 1 noweli zawarto przepis przejściowy utrzymujący w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 266 Prawa wodnego. Przepis ten jest zbędny, ponieważ rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów, do wydania którego upoważnia art. 266, nie zostało dotychczas wydane.

Propozycja poprawki

w art. 15 skreśla się ust. 1.

Maciej Telec

Główny legislator